

Література:

1. Денисюк Д. Завдання Національної поліції України: проблеми законодавчого закріплення. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 8. С. 100-104.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення 17.05.2023).
3. Конвенція про захист прав людини та основних свобод: Рада Європи Конвенція, Міжнародний документ, Протокол від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення 17.05.2023).
4. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 17.05.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-314-2-62>

PROVIDING PERSONAL CITIZENS DATA PROTECTION IN THE CONTEXT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE PROGRAMS

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ГРОМАДЯН У КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМ «ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ»

Pashynskiy V. Y.

*Doctor of Law, Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Administrative Law and Process
Educational and Scientific Institute
of Law of Taras Shevchenko Kyiv
National University
Kyiv, Ukraine*

Пашинський В. Й.

*доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного
права та процесу
Навчально-науковий інститут права
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

Tsomenko A. V.

*Postgraduate Student at the Department
of Administrative Law and Process
Taras Shevchenko Kyiv
National University
Kyiv, Ukraine*

Цьоменко А. В.

*аспірантка кафедри
адміністративного права та процесу
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

У сучасному інформаційному суспільстві персональні дані фізичних осіб набули особливо важливого значення як самодостатня соціальна цінність та об'єкт правового регулювання. Формування персональних

даних як наукової категорії в адміністративному праві тісно пов'язане з ідеєю захисту приватного життя органами та посадовими особами публічної адміністрації. Власне, бажання забезпечити належний рівень захисту особистості від інформаційних загроз призвело до ідеї контролю за оборотом інформації про громадян – їх персональних даних, виділивши їх у особливий вид інформації, яка потребує публічно-правового захисту. Ставлення до персональних даних на рівні правової політики та юридичної доктрини відзначається єдиними підходами для більшості країн світу, який передбачає необхідність їх захисту.

Особливого значення проблематика захисту персональних даних набуває останні роки на фоні широкої дискусії щодо запровадження у різні сфери життя суспільства інформаційних технологій та програмних комплексів об'єднаних назвою «штучний інтелект» та їх фізичних носіїв – засобів робототехніки. В процесі їх використання, як демонструє сучасна практика вже виникають проблеми з забезпеченням надійного захисту персональних даних користувачів.

Світові дослідження у галузі робототехніки активізувались з середини 90-х років XX століття, особливо у сфері створення автономних механізмів, що вступають у безпосередню взаємодію з людиною у побуті та під час надання послуг соціального, медичного характеру. У 2000 році у Паризькому госпіталі Генрі Мондора була проведена хірургічна операція, виконана роботом-хірургом [1]. З 2005 року установи, торговельні центри і банки в Японії будуть охороняти роботи. Вони обладнані відеокамерою і сенсорами Guardrobo D1, що розроблені охоронною компанією Sohgo Security Services Co, та призначені для того, щоб здійснювати патрулювання на заданих маршрутах і стежити за безпекою. Цей робот фірми Хітачі серії «Емію» буде конкурентом аналогічних роботизованих систем фірми Хонда «Асім» та фірми Соні «Крію» [2]. Також, у 2005 році громадськості було представлено чергову версію повністю автономного робота-всюдихода Nomad, призначеного для наукових досліджень з пошуку нових форм життя у пустелі та Антарктиці [3]. За наступне десятиліття відбувся якісний стрибок у цій сфері. Корисність та доцільність створення і подальшої розробки таких механізмів та їх кібернетичної складової у формі «штучного інтелекту» принципово викликає перестороги з боку не тільки представників влади та громадянського суспільства, але й розробників подібних систем. Так, керівники компаній-розробників Google, Microsoft, OpenAI та Anthropic 4 травня 2023 року провели зустріч з віце-президентом США Камалом Харрісом та вищими посадовими особами адміністрації президента США Джо Байдена, на якій обговорили ключові аспекти застосування «штучного інтелекту». Причиною є занепокоєння влади США щодо швидкозростаючої технології «штучного інтелекту», що включає в себе

порушення конфіденційності, упередженість і побоювання, що вона може сприяти поширенню шахрайства і дезінформації [4].

Найбільш яскравим прикладом необхідності формування організаційних та правових засад захисту прав людини у сфері обігу персональних даних стало стрімке поширення чат-бота на основі штучного інтелекту ChatGPT (англ. Generative Pre-trained Transforme), розробником якої є фірма OpenAI. Першою державою у світі, яка запровадила обмеження щодо його використання через проблеми з обробкою персональних даних користувачів стала Італія.

Національне управління із захисту персональних даних Італії в вирішило обмежити доступ до чат-бота на основі штучного інтелекту ChatGPT, пояснивши це занепокоєнням щодо обробки програмою персональних даних користувачів [5]. Причиною цього рішення стала втрата 20 березня 2023 року персональних даних та платіжної інформації користувачів чат-бота. На думку Національного управління із захисту персональних даних Італії, за відсутності нормативно-правових засад, здійснювана розробниками чат-бота на основі штучного інтелекту ChatGPT масштабна діяльність зі збору персональних даних не може бути виправдана режимом тестування алгоритмів, що лежать в основі його роботи. Також, незважаючи на те, що відповідно до умов, опублікованих OpenAI, послуга призначена для людей віком від 13 років, Національне управління із захисту персональних даних Італії зазначає, що відсутність будь-якого фільтра для перевірки віку користувачів наражає неповнолітніх на абсолютно невідповідну поведінку порівняно з їхнім ступенем розвитку і самосвідомості. OpenAI зобов'язали повідомити про вжиті нею заходи з усунення виявлених технічних проблем [6].

Вже у кінці квітня 2023 року Міністри цифрових технологій країни «Великої сімки» G7 погодилися з необхідністю прийняття відповідних законів для регулювання штучного інтелекту. Зазначається, що відповідне правове регулювання повинно також «зберігати відкрите і сприятливе середовище» для розвитку технологій штучного інтелекту та ґрунтуватися на демократичних цінностях в умовах занепокоєння щодо конфіденційності та ризиків для безпеки [7].

Сучасна Україна стає одним із лідерів щодо запровадження інформаційних технологій електронного урядування та дозволяє широкий доступ до застосування програм штучного інтелекту. Зазначені вище приклади з світової практики доводять необхідність вже сьогодні розпочати розробку комплексу організаційно-управлінських та правових засобів забезпечення захисту персональних даних громадян у контексті використання програмних комплексів об'єднаних назвою «штучний інтелект».

Література:

1. Оперує робот. *Урядовий кур'єр*. 2000. №136. С.8.
2. Найшвидший гуманоїдний робот зроблено у Японії. *Урядовий кур'єр*. 2005. № 86. С. 16.
3. Nomad знову підкорюватиме Антарктику. *Урядовий кур'єр*. 2005. № 105. С. 13.
4. Павлиш О. Керівників Google, Microsoft і OpenAI запросили до Білого дому на нараду щодо безпеки ШІ. URL.: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/05/3/699734/> (дата звернення 04.05.2023 року).
5. Італія першою із західних країн заблокувала ChatGPT. URL.: <https://www.pravda.com.ua/news/2023/03/31/7395927/>. (дата звернення 04.05.2023 року).
6. Intelligenza artificiale: il Garante blocca ChatGPT. Raccolta illecita di dati personali. Assenza di sistemi per la verifica dell'età dei minori/ URL.: <https://www.gdp.it/web/guest/home/docweb/-/docweb-display/docweb/9870847>. (дата звернення 04.05.2023 року).
7. Пилипів І. Країни G7 виступають за прийняття законів для регулювання ШІ. URL.: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/04/30/699615/>. (дата звернення 04.05.2023 року).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-314-2-63>

PERSONNEL MANAGEMENT SERVICE OF THE STATE BODY: ANALYSIS OF FUNCTIONS AND ORGANIZATIONAL STRUCTURE

СЛУЖБА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ: АНАЛІЗ ФУНКЦІЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ

Pletnova T. R.

*Postgraduate Student at the Department
of Administrative Law
Yaroslav Mudryi National
Law University
Kharkiv, Ukraine*

Плетньова Т. Р.

*аспірантка кафедри
адміністративного права
Національний юридичний
університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Нова система управління державною службою України, що спрямована на упровадження професійного, політично нейтрального, відповідального, орієнтованого на потреби громадян інституту державної служби, зумовила трансформацію кадрових служб державних органів «традиційного типу» на служби управління